

Eva Fordinálová

Ďaleké svetlá rodnej dediny

Mlčiace šero októbrového večera v kupé, za oknom, vo mne. Nezrátam, koľkokrát som už cestovala touto traťou, stanicou, na ktorej som už dávno nastúpila do svojho osobného vlaku, a už asi nikdy na nej nebudem vystupovať. Stanicou rodnej dediny. Vždy iba záchvev nostalgie – ako pri premietnutí nemého filmu. Rozhodnuté, scenár definitívny, príbeh nezmeniteľný!

Mlčanie podfarbené starým klavírom kdesi z podvedomia, dávnou lyrickou melódiou. Boľavá nostalgia, práve pre tú definitívnosť, lebo mnohé by som v tom príbehu rada zmenila, upravila, vynechala.

Ďaleké svetlá rodnej dediny. Dobrý názov pre film? Rozstrihaný na jednotlivé okienka, vyberám si z ich kotúča pamäti náhodne, usilujem sa ich skladať do epizód možno trocha odlišných, než boli v skutočnosti. Ale je minulosť ešte skutočnosťou? Je iba rozstrihaný nemý film v našej réžii. Je to sebaopoznanie. Čo a prečo by som vynechala, čo a prečo by som zmenila, čo a prečo by som upravila. Lenže najväčšmi ma rozochvieva práve to, čo ma najväčšmi bolelo. Údery zvonka, ktoré ma vykresávali znútra. Ale aj zážitky nehy, ktoré ma tak veľmi bolia práve preto, že mi tak veľmi chýbajú...

Čo upraviť? Čo zmeniť? Čo vynechať? Iba pochopiť. Prejsť nezmeniteľným príbehom ako katarziou.

II.

Ďaleké svetlá rodnej dediny. Čo by som nevynechala, neupravila, nemenila v svojom nemom filme, ktorý mi nasvecujú, vyťahujú z najnižších, najhlbších regálov v depozitári mojej pamäti?

Päťročná sedím vzrušená očakávaním v orgovánovej besiedke: naši susedia, učitelia, mi chystajú zážitok polnoci. Držia ma z oboch strán za ruky, hviezdy sú čoraz jasnejšie, tajomstvo temnejšie a hustejšie – a prvý úder hodín z kostolnej veže a spoločné hlasné odratúvanie až po dvanásť. Moja prvá polnoc! Posiaľ mi ešte zavše odbíja na gongu môjho srdca. Krajšiu a plnšiu nežnosti som už nezažila. Kde ste? Kde ste všetci, ktorí ste ma milovali? V tých ďalekých svetlách za temnou dĺžkou lúk v širokom objatí borov, ktoré v tme nevidno, ale viem, že tam sú, pevné a spoľahlivé, aké sa ujali na vyrástli aj vo vyprahnutých pieskoch môjho vnútra? Alebo skôr ste v tých hviezdnych svetlách nado mnou, a naďalej ma stále sledujete očami žiariacimi žičlivosťou? Mám po vás stále prázdne dlane.

Zážitok bezodnej lásky. To som už dvadsaťročná a cítim v sebe celý vesmír. Zážitok jej neprijatia... nemý film, ktorého scenár som nenapísala ja. Ale musela som ho odohrať, musela som sa s ním premlčať. Ten som si rozstrihala na okienka a poskladala

z nich iný príbeh, poskladala som sa z nich nanovo, iná. Nič nezraní väčšmi ako nesplnené očakávania. Ale nič iné väčšmi nepodnecuje myseľ a aktivitu. A poznanie. Boh nám dáva príležitosť stať satým, kým skutočne sme, pochopiť a prijať našu skutočnú duchovnú prirodzenosť a našu skutočnú pravdu o sebe.

Eva Fordinálová

Cestovná sonáta

*Za oknom prelieta krajina Záhoria –
kadere borovíc s nitkami striebra briez;
od trstia vo vetre beží dážď cez polia,
cez piesky ku jelšiam, tam ho už čaká les...*

*Nezamením ťa za iné,
ty krásna drsná, zádumčivá!
Však prečo sa mi zavše sníva
o inej krajine?*

*Až za ňou odídem, prekročím zemský prah,
azda keď prijmú ma nebeské nádvorja,
až budem študovať v nebeských knižniciach,
v snoch budem počuť šum borovíc Záhoria.*